

FOGUERA 2008

El foc com a part integrant de la cultura humana és tan antic com el seu ús per necessitats de supervivència. Fa uns 500.000 anys que se'n disposa de manera fortuïta i uns 50.000 regularment. La clau és el coneixement del procediment d'encesa.

Els solsticis són els moments en que la terra està en el seu màxim punt d'inclinació (diem que el sol està més alt o baix) respecte a la perpendicular amb el sol i durant l'òrbita solar (any). Els solsticis són més acusats a les parts de la terra (nord o sud) més properes als pols. A l'equador lògicament la incidència és zero. Això passa aproximadament els dies 21 de juny i 21 de desembre.

Són festes paganes per excel·lència, ja que són la comunió amb el misteri de la natura i lligat als canvis solars (llum-dia/nit, tèrmic-fred/calor) i en conseqüència biològics (fertilitats, aliments). Recordem que el sol és la font i el sosteniment de tota la vida a la terra. Potser els nostres avantpassats sense procediments empírics ho intuïen i ho necessitaven. D'aquí deu venir la festa. En una comarca com aquesta segur que era molt celebrat.

Les festes cristianes de Nadal o Sant Joan són el record que ens queda d'aquestes tradicions. Més reflexives i recollides a l'hivern i més expansives i de disbauxa a l'estiu. Per cada solstici un foc i per cada època una actitud. Ritmes de natura, cultura i religió entroncats.

Les fogueres no deixen de ser un foc de camp a la plaça de poble.

1-Preparació. Unes setmanes abans del dia de Nadal donem a en Manel Dot dos quinqués. Els mateixos que es fan servir pel Foc de Sant Joan-Solstici d'Estiu. En Manel és meteoròleg i és el nostre Oracle, perquè és el qui interpreta els capritxos dels Déus (de la meteorologia, és clar).

2-Ingnicció. En l'últim o últims dies de sol abans del 25, en Manel mitjançant una lupa encén un paper o llumí i a partir de la llum solar, traspasa el foc als quinqués. El foc solar es guarda encès en els quinqués dia i nit.

3-La Pira. El matí del dia de Nadal preparem la pira per fer la foguera al vespre. Ho fem just al centre de la Plaça del Mercat. A dins hi posem les fustes més lleugeres i de ràpida encesa, són les que fan el pilar mestre. A fora, les de combustió més lenta, que faran més foc, llum i escalfor. En guardem una reserva per anar-la alimentant durant unes hores.

4-Encesa. Aproximadament a les 7 del vespre en Manel ens porta els quinqués amb el foc solar i mitjançant uns papers el traspassem a la pira.

5-Foguera. Durant la crema quedem il·luminats pel retorn a la natura i això ens porta a contemplar-la i fer-la pertar. També hi venen corals i cantors a delectar-nos amb els seus càntics a la vora del foc. Hi ha servei de xocolata calenta. També hi ha qui porta cava i companyia.

6-Apagada. Aproximadament a les dotze de la nit ja hem consumit tota la fusta i només hi queden les brases. És el moment dels pensaments més reflexius. Passen vianants, aprofiten per escalfar-se, l'intercanvi de felicitats és tan agradable com inevitable. Hi posem unes tanques de protecció i deixem les cendres perquè l'endemà les vingui a recollir la Brigada Municipal.

La Unió Excursionista de Vic us desitja un Bon Nadal i Bon Any Nou.